

Vážená paní Klausová, Excellence, vážené profesorky, vážení profesoři, studentky, studenti, kolegyně, kolegové, dámy a pánové

Srdečně vás všechny vítám na půdě Univerzity Karlovy. Těžko asi začít při udělování cen spjatých s Latinskou Amerikou a pyrenejským světem studentům českých vysokých škol v tomto Vlasteneckém sále historické budovy Univerzity Karlovy jinak než odkazem na tradici. Už skoro před třemi sty lety – v roce 1730 - vydala tato univerzita první spis věnovaný plně problematice dnešní Latinské Ameriky. *Historie tarahumarských povstání* Josefa Neumanna je stále respektovaným pramenem informací o severomexických Tarahumarech začátku osmnáctého století. O sedmdesát let později působil v tehdejší Alto Perú, dnešní Bolivii, absolvent pražské university Tadeáš Haenke. Přijel do Ameriky s Malaspinovou výpravou jako botanik, zůstal v Cochabambě a je dnes považován za jednoho ze zakladatelů moderního přírodovědeckého bádání v regionu. Podobných příkladů by bylo možné uvést desítky.

Vztahy Univerzity Karlovy a dalších českých vysokých škol s hispánským a lusobrazilským světem však nejsou jen historií – spíše naopak. V posledních dvaceti letech se dostaly na nikdy dříve dosaženou úroveň, o čemž svědčí nejen zájem studentů o cenu velvyslanců španělsky či portugalsky mluvících zemí, ale také stále širší spolupráce českých a latinskoamerických univerzit. Zatímco do osmdesátých let 20. stol. existovaly fungující dohody prakticky pouze v případě Mexika a samozřejmě Kubu a naši studenti či pedagogové mohli jen zcela výjimečně vyjet někam jinam, projevíly po roce 1990 zájem o podepsání smluv mezi českými a latinskoamerickými akademickými pracovišti desítky významných vzdělávacích institucí celého amerického kontinentu. Stále více studentů odjíždělo už nejen do Mexika, ale také do Argentiny, Chile, Venezuely, Peru, Uruguaye a dalších zemí, což mělo zpětný dopad v neustálém růstu zájmu o studium hispanistiky v tradičních univerzitních centrech České republiky. Tento zájem pak vedl ke vzniku pracovišť nových, kromě tradičních hispanistických studií byl akreditován i magisterský a doktorský iberoamerikanistický program, nejdřív na Univerzitě Karlově, později pak i na dalších vysokých školách. Studenti těchto programů pravidelně odjíždějí k jedno či dvousemestrálním pobytům na nejrůznějších latinskoamerických školách, kde nenavštěvují jen přednášky a semináře, ale získávají materiál pro své diplomové či disertační práce.

Na druhé straně přijíždějí na základě meziuniverzitních dohod na české školy nejen desítky latinskoamerických studentů, ale také jejich učitelů, kteří se buďto podílejí na výuce studentů českých nebo se účastní konferencí a symposií a to nejen s latinskoamerickou problematikou. Chtěl bych v této souvislosti zmínit spolupráci Univerzity Karlovy s Technologickým institutem v Monterrey, v jejímž rámci nabízí naše univerzita studentům Technologického institutu kromě standardní výměny každoročně letní kurzy v rámci optativní části curricula. Úmyslně nemluví o mexických studentech, protože na institutu v Monterrey studují stovky studentů z celé Latinské Ameriky a v Praze tak byli v rámci tohoto programu Kolumbijci, Panamci, Kostaričané či Venezuelané. Tyto kurzy se konají už jedenáct let a kromě madridské university Complutense není na světě žádné jiné vysoké školy, která by měla s Technologickým institutem v organizování těchto kursů delší spolupráci.

Závěrem mi ještě dovoluete uvést dvě poznámky k Iberoamerické ceně:

Soutěže vypisované velvyslanci latinskoamerických a pyrenejských zemí se už za dobu jejího trvání účastnilo kolem dvou set studentů jenom z naší univerzity nepočítaje z ostatních institucí. Někteří z účastníků si vybrali z latinskoamerické problematiky témata nejen pro své diplomové, ale také disertační práce. Skupina takto zaměřených doktorandů UK uspořádala loni při příležitosti dvouletého výročí nezávislosti Latinské Ameriky na půdě univerzity malé symposium a prezentovala svoje studie v publikaci *Mexiko- 200 let nezávislosti*, která vyšla v prosinci loňského roku.

Před několika dny pak vydalo univerzitní vydavatelství Karolinum ve své řadě *Ibero-Americana Pragensia* (což je mimochodem nejstarší španělsky či portugalsky publikované vědecké periodikum ve střední Evropě) jako třiatřicáté suplementum práci ředitelky Ústavu románských studií z naší Filozofické fakulty profesorky Houskové, která se v ní věnuje problematice „nejlatinskoameričtějšího“ literárního žánru – eseje. Práce vyšla samozřejmě španělsky a není určena jen našim studentům, ale mezinárodní odborné veřejnosti. Česká hispanistika a iberoamerikanistika není totiž jen záležitostí českých vysokých škol, je pochopitelně součástí mezinárodního bádání v oblasti hispánského a lusobrazilského světa.

Mimořádnou roli v tomto pozoruhodném vývoji sehrála unikátní Iberoamerická cena. Děkuji proto všem velvyslancům, kteří se o ní starají jak svou materiální, tak morální i intelektuální podporou.

Gratuluji předem všem oceněným (ještě nevím, kdo to bude, a nemohu se dočkat, až se to dozvím), děkuji za účast v soutěži i těm, kteří neztvídí, a přeji Vám všem příjemný podvečer u nás v Karolinu.

Děkuji vám za pozornost.